

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Ciorba Ion cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința lui

Muruzuc Vitalie xxxxxx, născut la data de xxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 16.01.2019-18.12.2019;

Instanța de apel: 21.01.2020-27.05.2020;

Instanța de recurs: 07.07.2020 –19.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 decembrie 2019, Muruzuc Vitalie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod Penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 160 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. art. 85 și 67 Cod Penal, prin cumul parțial de sentințe, lui Muruzuc Vitalie la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 22.01.2016 în baza art. 174 alin. (1) Cod Penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penal și i-a fost stabilită definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 1 (una) lună, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90¹ Cod Penal, a fost suspendată parțial executarea pedepsei aplicate lui Muruzuc Vitalie, acesta urmând să execute real pedeapsa în închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an și 7 (șapte) luni a fost suspendată condiționat pe un termen

de probă de 2 (doi) ani.

S-a respins ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea de la Muruzuc Vitalie în beneficiul statului suma în mărime totală de 49,41 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru instrumentarea cauzei penale la etapa urmăririi penale.

Cauza penală a fost examinată în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Muruzuc Vitalie, la data de 24 decembrie 2018, aproximativ la orele 00:10, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct. 14 al Regulamentului Circulației Rutiere, care indică că „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, ce se află sub influența preparatelor medicamentoase care conduc la reducerea reacției”, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, deținând permis de conducere, intenționat s-a urcat la volanul automobilului de model „Dacia Logan”, cu numerele de înmatriculare xxxxxxx și în timp ce se deplasa pe strada Unirii din mun. Orhei, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică a fost stopat de către inspectorii de patrulare și supus testării alcoolscopice, în rezultatul căreia s-a constatat concentrația de alcool în aerul expirat de 0,81 mg/1, care potrivit art. 134¹² alin. (3) din Codul Penal și a pct. 4 lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei” se atribuie la starea de ebrietate cu grad avansat.

Prin acțiunile sale intenționate Muruzuc Vitalie a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod Penal, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Muruzuc Vitalie prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Muruzuc Vitalie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod Penal și să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar pedeapsa definitivă stabilită prin cumulul de sentințe, conform art. 90 Cod Penal să fie suspendată condiționat.

3.1 În argumentarea apelului procurorul a invocat următoarele:

- inculpatul Muruzuc Vitalie nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere 3 copii minori, îi este imputată săvârșirea unei infracțiuni ușoare, iar stabilirea unei pedepse privative de libertate contravine scopului pedepsei, cauzând suferințe inclusiv altor membri ai familiei pe care îi are la întreținere, creând o pedeapsă dublă, lăsând familia fără întreținător, fapt ce creează o imagine distorsionată a principiului umanismului justiției stipulat în art. 4 Cod Penal;

- reieșind din specificul cazului, consideră că instanța a optat la aplicarea unei pedepse net superioare scopului pedepsei penale pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare, nefiind apreciate normele legislative în corespundere logică, în special prevederilor art. art. 61, 75, 85, 90 alin. (8) și alin. (11) Cod Penal;

- nu au fost apreciate corect criteriile de individualizare a pedepsei, starea financiară a familiei inculpatului, prezența a 3 copii minori, săvârșirea unei infracțiuni ușoare, expirarea mai mult din jumătate din termenul de probă, lipsa circumstanțelor ce ar îngreui posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod Penal, iar optarea de către instanța de judecată la aplicabilitatea prevederilor art. 90¹ Cod Penal, în speță, a neglijat prevederile legale și de drept și în rezultat a pronunțat o sentință neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2019, recursul declarat de inculpatul Muruzuc Vitalie, a fost respins ca fiind nefondat, fiind menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Muruzuc Vitalie a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut faptul că inculpatul Muruzuc Vitalie nu este angajat în câmpul muncii, are trei copii minori la întreținere, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează satisfăcător, anterior a fost judecat: prin sentința Judecătoriei Ungheni din 22.01.2016, în baza art. 174 alin. (1) Cod Penal, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod procedură

penală, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 alin. (1) Cod Penal, pe un termen de probă de 4 ani; (f.d. 28-29; 145; 147; 150-151)

Instanța de apel a apreciat că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeieri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

În acest sens, instanța de apel a reiterat că la individualizarea pedepsei penale, prima instanță a ținut cont de faptul că inculpatul Muruzuc Vitalie a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, anterior a fost judecat. Totodată, instanța de apel a reținut că inculpatul Muruzuc Vitalie în cadrul ședinței de judecată în prima instanță a consimțit asupra faptului de a-i fi aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, indicând în acest sens faptul că la moment nu lucrează și nu are grad de invaliditate.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a mai a reținut că din conținutul certificatului eliberat de Biroul de Probațiune Chișinău din 11.02.2020 se atestă că Muruzuc Vitalie, condamnat de către Judecătoria Ungheni, sediul Central la data de 22.01.2016 în baza art. 174 alin. (1) Cod Penal, la 3 ani închisoare, în baza art. 90 Cod Penal, executarea pedepsei fiind suspendată condiționat pe un termen de 4 ani și se confirmă că Muruzuc Vitalie a fost exclus din evidență în temeiul expirării termenului de probă la 08.02.2020.

Instanța de apel a notat că, la data pronunțării prezentei sentințe, prima instanță a constatat aplicabilitatea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod Penal și astfel a dispus cumulul parțial de sentințe, astfel inculpatului Muruzuc Vitalie, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Ungheni din 22.01.2016 în baza art. 174 alin. (1) Cod Penal, stabilindu-i definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 1 (una) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei, prima instanță a dispus aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod Penal și a suspendat parțial executarea pedepsei aplicate lui Muruzuc Vitalie, acesta urmând să execute real pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar

restul pedepsei de 1 (unu) an și 7 (șapte) luni, cu suspendarea condiționată pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondată solicitarea inculpatului Muruzuc Vitalie de a dispune în conformitate cu art. 90 Cod Penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, în urma aprecierii tuturor circumstanțelor obiective și subiective, s-a constatat că corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate, așa cum inculpatul anterior a fost judecat și a comis o altă infracțiune în termenul de probă.

Cu referire la argumentele inculpatului Muruzuc Vitalie și anume că dânsul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, a comis o infracțiune ușoară, nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere 3 copii minori, instanța de apel a apreciat că aceste circumstanțe au fost reținute și apreciate de către prima instanță la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului în conformitate cu art. 75 Cod Penal, respectiv, aceleași circumstanțe nu pot fi valorificate și sub aspectul individualizării pedepsei penale, sub aspectul modalității de executare a acesteia.

Instanța de apel a considerat că solicitarea inculpatului Muruzuc Vitalie privind suspendarea condiționată a executării pedepsei în conformitate cu art. 90 Cod Penal, în speța dată nu este oportună, deoarece inculpatul Muruzuc Vitalie nu a ales calea corijării, având în vedere că aceasta anterior a fost atras la răspundere penală și în termenul de probă a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod Penal.

Instanța de apel a concluzionat că, la caz, nu este oportun de a aplica prevederile art. 90 Cod Penal, or, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu va duce la atingerea scopului stabilit prin pedeapsa aplicată.

5. *Decizia instanței de apel*, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ciorba Ion cu inculpatul, care invocând temeii pentru recurs articolul 6, §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, fără privarea de liberate, prin care Muruzuc Vitalie să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de 160 ore muncă neremunerate în folosul comunității, pedeapsa definitivă stabilită prin cumul de sentințe, conform art. 90 Cod penal a fi suspendată condiționat.

5.1 *În motivarea recursului avocatul Ciorba Ion cu inculpatul au indicat că:*

- instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu s-a pronunțat asupra motivelor esențiale invocate în recurs, nu a verificat dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile contestate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material;

- în partea descriptivă a sentinței, prima instanță face mențiuni declarative a lipsei posibilității aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Muruzuc Vitalie, fără a fi făcută o motivație a concluziei emise;

- inculpatul Muruzuc Vitalie nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere 3 copii minori, îi este imputată săvârșirea unei infracțiuni ușoare, iar stabilirea unei pedepse privative de libertate va contravine scopului pedepsei, cauzând suferințe inclusiv altor membri ai familiei pe care îi are la întreținere, creând o pedeapsă dublă, lăsând familia fără întreținător, fapt ce creează o imagine distorsionată a principiului umanismului justiției stipulat în art. 4 Cod penal;

- nu au fost apreciate corect criteriile de individualizarea pedepsei, starea financiară a familiei inculpatului, prezența a 3 copii minori, săvârșirea unei infracțiuni ușoare, expirarea mai mult din jumătate din termenul de probă, răspunsul Biroului de Probațiune Chișinău, care confirmă că Muruzuc V. a fost scos de la evidență în temeiul expirării termenului de probă, lipsa circumstanțelor ce ar îngreui posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal iar optarea de către instanța de judecată la aplicabilitatea prevederilor art. 90¹ Cod penal în speță, a neglijat prevederile legale și de drept, rezultat a pronunțat o sentință contrară legii;

- la stabilirea modului și măsurii de pedeapsă instanța nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei și de persoana infractorului, nu a concretizat care circumstanțe ca fiind analizate nu permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei în privința inculpatului Muruzuc V.

6. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează

inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor art.456 Cod de procedură penală, recursul în anulare fiind supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art.431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acord cu art.453 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul penal atestă că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Din textul recursului în anulare, Colegiul penal atestă că recurentul indică prezența viciului fundamental, exprimat prin faptul că *nu au fost corectate erorile admise la aplicarea pedepsei inculpatului Muruzuc Vitalie*.

Contrar celor opinat, Colegiul penal conchide că, motivele invocate în recurs, nu cad sub noțiunea prevăzută de art.6 pct.44) Cod de procedură penală, conform căreia, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se înțelege o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, or, cele invocate de către recurent, nu constituie o eroare de drept în sensul art.453 Cod de procedură penală și respectiv, nici viciu fundamental în sensul art.6 pct.44) Cod de procedură penală.

Totodată, deși în cererea de recurs în anulare este invocată

încălcarea art. 6 din CEDO în privința condamnatului, însă nu sunt indicate circumstanțe concrete, considerate a fi un viciu fundamental, raportat la circumstanțele de fapt și de drept ale speței și la împrejurările concrete relevate în descriptivul hotărârilor atacate.

Nu sunt indicate și descrise normelor legale care reglementează drepturile și libertățile, pretins a fi esențial încălcate, precum și esența încălcărilor respective, raportată la normele procesual penale, alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârile atacate, astfel încât acestea să obțină natura unui viciu fundamental capabil să genereze desființarea hotărârilor irevocabile atacate.

În recursul înaintat, completamente lipsește argumentarea ilegalității hotărârilor contestate, ne fiind concret determinat care a-r fi și erorilor de drept la capitolul dat, recurentul indicând doar faptul că - *la stabilirea modului și măsurii de pedeapsă instanța nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei și de persoana infractorului.*

În consecință, recursul în anulare declarat de către Ciorba Ion cu inculpatul, nu conține argumente, care a-r indica cu claritate la prezența în speță a temeiurilor de drept necesare unui recurs în anulare.

Este de menționat și faptul că, recursul în anulare, conform argumentelor esențiale reproduse la pct. 5.1. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe faptul că prima instanță a admis examinarea cauzei în lipsa inculpatului. Aceste argumente sunt identice celor menționate pe parcursul judecării cauzei.

Colegiul penal atestă că, asupra acestora instanțele s-au expus complet anterior, astfel neregăsindu-se necesitatea de reiterare suplimentară a acestora deoarece deja au servit obiect de examinare a instanței de judecată.

Or, solicitarea inculpatului Muruzuc Vitalie privind suspendarea condiționată a executării pedepsei în conformitate cu art. 90 Cod Penal, în speța dată nu este oportună, deoarece inculpatul Muruzuc Vitalie nu a ales calea corijării, având în vedere că aceasta anterior a fost atras la răspundere penală și în termenul de probă a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod Penal.

De altfel, descriptivul deciziilor contestate, inclusiv împrejurările în fapt și în drept reținute, atestă în mod concludent că instanțele de judecată au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept

privind vinovăția condamnatului și pedeapsa aplicată acestuia, și-au motivat soluția în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 61 și 75, art. 85-87 Cod penal.

Totodată, ce ține de alegațiile recurentului în privința ilegalității sentinței primei instanțe, Colegiul penal analizând conținutul acesteia, conchide că aceste alegații urmează a fi apreciate critic, or, prima instanță, s-a expus asupra tuturor chestiunilor esențiale supuse atenției sale, fiind argumentată detaliat și complet soluția emisă, în limita competențelor prevăzute de legislația procesual-penală.

Astfel, careva erori de drept ce pot servi în calitate de viciu fundamental ce ar afecta legalitatea hotărârii atacate, Colegiul penal nu a stabilit, respectivele afirmații ale recurentului apreciindu-le ca fiind declarative, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziilor atacate cu recurs în anulare.

Colegiul penal reține că, criticile formulate de recurent nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii atacate în ordine de recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, dar se critică faptul examinării cauzei în lipsa acestuia.

Mai mult decât atât, odată ce art.6 din CtEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6§1 din CtEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs în anulare verifică hotărârile judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs în anulare, prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, raționamente care atrag după sine respingerea argumentelor invocate, ca fiind de jure inadmisibile.

Colegiul penal statuează că hotărârile judecătorești rămase definitive și irevocabile capătă putere de lucru judecat, fapt ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

Articolul 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană face excepție de la această regulă generală de redeschidere a procedurii, în cazuri expres stipulate: 1) fapte noi ori recent descoperite sau; 2) un viciu

fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Lucrul efectuat de către instanța de recurs, în această speță este guvernat de principiul lucrului judecat, iar pentru redeschiderea procesului, Colegiul penal nu a constatat temeieri prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru a interveni în hotărârile judecătorești devenite irevocabile în speța dată.

În consecință, Colegiul penal nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, sub aspectele invocate, acestea fiind vădit neîntemeiate, or, în speță nu a fost identificată prezența viciului fundamental, care ar impune soluția casării unei hotărâri irevocabile.

8. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Ciorba Ion cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2020, în cauza penală în privința lui *Muruzuc Vitalie xxxxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda